

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

CENA PRENUMERATY
 dla miejscowych i samiejscowych:
 Rocznie Rb. 6.—
 Półrocznie „ 8.—
 Kwartalnie „ 1.50
 Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja III № 58, telefon № 58, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Gońciec-Częstochowa”.
 Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-jej wieczorem.
 Administracja w dni powszednie do godz. 6-jej wieczorem, w niedziela i święta do godz. 11-jej rano.
 Prenumeratę i ogłoszenia w Ogł. bieżąco przyjmują wszystkie księgarnie.

CENA OGŁOSZENIA:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 80 k., na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadcielane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 8 kop. za wyraz

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” w Rakowie przyjmuje p. **Kolasiński**.

Reprezentację „Gońca Częstochowskiego” na Zawiercie obiera księgarnia pani **Z. Hubickiej** w Zawierciu.

Instytut gimnastyki i fechtuuków St. Kiffera

przeniesiony został do „Dzielnicy” obok synagogi. — Gabinet masaży i gimnastyki leczniczej 2 aleja 80. 945 10-4

Kalendarzyk.

D. 7 Października

Imiona chrześcijańskie: dziś N. M. P. Różań. Marka jutro Pelagii.

Imiona słowiańskie: dziś Rosława jutro Wojysława

Wschód słońca godz. 6 m. 8 zachód godz. 5 m. 29.

Ubyło dnia: 5 godzin 24 minut.

Wiadomości historyczne: 1620. Hetman Żółkiewski ginie pod Cecorą. — 1625. Pokój z Turcją.

Nowa książka

o samorządzie.

Orczyliśmy nr. 1 tygodnika p. t. „Głos polski”, w którym p. B. Koskowski, pisze: „Przed dziesięć laty wyszedł tom I-szy dzieła Piotra Górskiego pod tytułem „Samorząd”

Swaty w Belgji.

Wiele kobiet skazanych jest na staropanieństwo, na samotną starość i śmierć; dziewczęta wsi Ecaussines, leżącej w prowincji Henegawy w Belgji, wszakże nie zgadzają się na podobne życie i głoszą wszem wobec, iż chcą mieć d-zgonnych towarzyszy. Są to zatem pionerki nowych poglądów, zgodnie z którymi kobieta nie zadawalna się biernym wyczekiwaniem na męża, który może się trafić na drodze jej życia, lecz sama śmiało podąża na jego spotkanie, a jeśli nawet nie zawsze uda się jej wyjść za mąż, to nie jest to wynikiem braku przedsiębiorczości z jej strony.

Oto są motywy, dla których dziewczęta wyżej wspomnianej wioseczki, stawiając dzięki im w całym świecie, rok rocznie posyłają u-przejme wezwania do wszystkich kawalerów, poszukujących towarzyszy życia, z zaproszeniem, by się stawili i dokonali wyboru pomiędzy nimi. Na spotkanie to obrany został dzień Zielonych Świąt, lecz już na kilka tygodni przed umówionym terminem rozestane są zaproszenia oraz najrozmaitsze odezwy, na jakie zdobyć się tylko może pomysliwość kobieca.

Mężczyźni nie chcą długo czekać na siebie, któż bowiem zdolny jest oprzeć się, tak zachęcającemu i romantycznemu wezwaniu? Do Ecaussines dąży też, kto żyw — mo-

dzi i podtasiłali, kawalerowie i wdowy, nie tylko z okolic, lecz i z Brukselli, Antwerpji, Lógo oraz wielu innych wielkich miast Belgji, a nawet z Francji. Niektórzy przybywają, być może, propositu dla zadowolenia swej ciekawości, wielu jednak zjeżdża tam z całkiem poważnymi zamiarami.

W dzień Zielonych Świąt w Ecaussines rozpoczyna się panowanie boga miłości, a wieś cała przybiera odpowiedni wygląd. Ulice przystrajają się lukami trjmfalnymi z kwiatów i zieleni, ze szczytu których amorki w otoczeniu gołąbków, serc przebitych strzałką, oraz innych czułych emblematów zysują swe błogostawieństwo.

Na brzegu rzeki Genuette rozstawia się dziesiątki stołów; tutaj odbywa się poczęstunek składający się z kawy i ciast, ale jakiej kawy i jakich ciast! Wszystkie filiżanki, z których się pije, malowane są w girlandy róż i ozdobione najrozmaitszymi cznymi napisami, a śnieżne obrusy toną w powodzi kwiatów. Mniej więcej koło południa zjawiają się pierwsze poręczy; jedni kawalerowie są pewni siebie, inni — oniesmieleni i niezgrabni; odłagd liczba jego najmłodszych cznymi napisami, a śnieżne obrusy toną w powodzi kwiatów. Mniej więcej koło południa zjawiają się pierwsze poręczy; jedni kawalerowie są pewni siebie, inni — oniesmieleni i niezgrabni; odłagd liczba jego najmłodszych cznymi napisami, a śnieżne obrusy toną w powodzi kwiatów.

Tymczasem goście napływają ze wszech

graficznem, nie wprost czynem, wpływającym na szalę wypadków krajowych. W tej nadziei książkę tę pisał „z całym zapałem, gorączkowo, nocami”. Tymczasem lata mijają a sprawa reformy gminnej nie postąpiła w sejmie naprzód. Autor zmarł, pozostawiając dzieło w cał ści napisane, ale jednak w niektórych rozdziałach wymagające uzupełnień i wykończenia. Dopiero teraz brat jego uporządkował rękopis, przy pomocy kilku specjalnych badaczów przedmiotu, i wydał książkę, poważnie wzbogacającą naszą w tym zakresie włą i ubogą literaturę.

Książkę Górskiego poświęcić wypadnie specjalny, obszerniejszy rozbiór. Wiele poglądów uznamy za słuszne, za oryginalne i świętnie motywowane, w wielu wypadkach nietylko nie zgodzimy się z autorem, ale będziemy gorąco zwalczać jego tezę. W każdym razie jednak będziemy stale pamiętali o tem, że mamy przed sobą badacza gruntownego i samodzielnego, znakomicie obejmującego przedmiot, a nadto obywatela dobrego i sprawie publicznej szczerze oddanego.

Zanim znajdziemy czas na taki obszerny i w miarę sił krytyczny rozbiór książki, zaznaczymy, że jest ona w całości poświęcona stosunkom gminnym w Galicji. Mówi więc autor o siłach materialnych gminy galicyjskiej, o poruczonemu zakresie działania gminy, o własnym zakresie działania gminy; niezmiernie ciekawy jest rozdział, poświęcony powiatowym władzom autonomicznym; najiniej opracowany został rozdział ostatni, zawierający zasady projektu nowej organizacji gminy w Galicji. Najwidoczniej autor zamierzał powrócić doń jeszcze niejednokrotnie.

Dzieło Piotra Górskiego, lubo traktujące wyłącznie o Galicji, może być z wielkim pożytkiem czytane przez osoby, zajmujące się teoretycznie i praktycznie sprawami samorządu lokalnego w Królestwie. Zwłaszcza że ostatnie znajdują w niem szereg uwag i wniosków, dających klucz do zrozumienia wielu wad, do-

stron; jedni pieszo, inni na rowerach, jeszcze inni w najrozmaitszych ekwipażach, począwszy od zwykłych wozów drabiniastych, a kończąc na wytwornych kabrioletach, lub nawet automobilach. Robotnicy z ferm, ubrani jak na niedzielę, wycielgantowani młodzi fermerzy, usmiechnięci, pewni siebie, z kwiatkiem w butonierce, urzędnicy i subjecki z biur i sklepów z Brukselli i Antwerpji — wszyscy gromadzą się w pobliżu nakrytych stołów, d-dając sobie wzajemnie otuchy.

Wraz z uderzeniem godziny pierwszej jedna po drugiej zaczynają się ukazywać dziewczęta, wychodząc z domów z początku nieśmiało, potem, stopniowo nabierając odwagi, w miarę przybywania towarzyszek; a kiedy wreszcie zebrały się w komplecie, chwytają się za ręce i z dumnie wzniesionymi główkami postępują w szeregach ku oznaczonemu miejscu, twarde, pewno siebie, nie racząc zaczepić ani jednym spojrzaniem nie-przejrzanych tłumów gości.

Na dany znak wszystkie dziewczęta sadowiają się przy stołach, zostawiając obok siebie puste krzesła, a zaledwie zdąży usiąść, kawalerowie biegną na złamanie karku, by jaknajprędzej zająć puste miejsca. Ale tutaj okazuje się, że wielu jest wezwanych, ale mało wybranych, a na jednego szczęśliwca, któremu udało się zasiąść przy stole, przypada dziesięciu, co odchodzi z niczem.

W pierwszych chwilach nawet najbardziej pewni siebie czują się niesłychanie onie-

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, otarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcho-
 dzące, od najwycześniejszych do najwznowniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicz-
 nych prima materialów kamienia i drzewa. Dekorsje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztuksatorskie. Zakład podejmuje
 się wykonywać w miejscowościach najodleglejszych, Informacje, rwaunki i kosztorysy na każde żądanie darmo. Gary przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-KamienniarSKI
 Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
 Aleja III dem wstawn. 268

Zakład Ślusarski i Elektro-Mechaniczny 399
F. BŁACHOWICZ w CZĘSTOCHOWIE
 Aleja III № 58.

Wykonywa wszelkie roboty żelazne i mosiężne.
Specjalność: budowa wag dziesiętnych, stołowych i aptekarskich, jakoteż regulowanie takowych, roboty tokarsko-mechaniczne, zakładanie piorunochronów, telefonów dzwonek elektrycznych, reperacja dynamo-maszyn, lamp łukowych, maszyn do pisania, fonografów, gramofonów, narzędzi hirurgicznych, dentystycznych, wycymacek i t. p.
 Za dokładne i staranne wykonanie roboty zakład gwarantuje.

Rozkład jazdy pociągów na kolei Wiedeńskiej.

W stronę Sosnowca i Granicy.						W stronę Warszawy.					
№	Pociągi	Przy- chodzą	Postój	Odcho- dzą	Czas	№	Pociągi	Przy- chodzą	Postój	Odcho- dzą	Czas
19	Osobowy	6.37	12	6.49	rano	18	Osobowy	6.34	8	6.42	wieczorem
9	Pocztowy	11.37	10	11.47	przed połud.	2	Kurjerski	2.44	8	2.52	w nocy
16	Osobowy	2.37	8	2.45	po połud.	38	Osobowy	9.69	10	10.09	wieczorem
17	"	5.48	10	5.58	"	20	"	1.52	10	2.02	w nocy
5	Pośpieszny	7.20	8	7.28	wieczorem	56	Mieszany	12.09	15	12.24	"
37	Osobowy	9.00	10	9.10	"	40	Osobowy	—	—	5.25	nad ranem
39	"	12.00	—	—	w nocy	6	Pośpieszny	9.39	8	9.47	rano
55	Mieszany	9.04	18	9.22	rano	16	Osobowy	11.11	9	11.20	przed połud.
1	Kurjerski	4.16	8	4.24	nad ranem	10	Pocztowy	3.86	10	3.46	po połud.

Rozkład jazdy pociągów na kolei Herbskiej.

Z Częstochowy do Herbów, odchodzi: o 7.30 r., 9.14, 11.49 przed połud., 3.28, 5.53 po południu oraz w święta o 2.10 po południu.
 Z Herbów do Częstochowy, odchodzi: o 7.27 r., 10.17 r., 1.06, 4.50 po połud., 8.19 wieczorem, oraz w święta o 7.20 wieczorem.
 Z Częstochowy do Hantke, odchodzi: o 7.30 r., 1.55, 5.00 po południu, oraz w święta o 11.23 przed połud. i 5.34 po południu.
 Z Hantke do Częstochowy, odchodzi: o 8.20 r., 12.05 w połud., 4.05 popołud. i 6.05 wieczór oraz w święta o 2.30 po połud.
 Z Częstochowy do Blachowni, odchodzi o 5.53 rano. — Z Blachowni do Częstochowy, odchodzi o 7.53 po połud.

Nowość!

Największym nowoczesnym wynalazkiem pod względem kulinarnym i ekonomicznym jest

Nowość!

„ŻYCIE” środek odżywczy bez żadnych składników sztucznych

Wynalazek **Zygmunta Sobocińskiego**.

Drożyzna opału i brak czasu nie pozwalają wielu osobom należeć do odżywców, bo spożywanie w lichym gatunku herbaty, kawy, lub mało pożywnych zimnych potraw dodatnio na organizm ludzi pracy nie wpływa. Brakowi w tym względzie w zupełności nowowynaleziona **Konserwa**

„ŻYCIE” która smakiem i wielce pożywnymi częściami swymi przewyższa wiele, bardzo wiele potraw, jest zdrową i daje się łatwo przygotować, a przez niską cenę jest przystępną dla wszystkich bez wyjątku osób. **Konserwa**

„ŻYCIE” nie wymaga zupełnie gotowania: robota łyżką w gorącej przegotowanej wodzie, jest już gotową wyborną zupą do użycia. Na 3-4 głębokich talerzy wystarcza porcja konserwy „ŻYCIE” za 26 groszy, a dla pojedynczych osób wystarczy w zupełności pół porcji za 13 groszy = 1/2 — 2 talerzy wyborowej bardzo pożywniej zupy.

Konserwa „Życie” jest zupełnie nowym wynalazkiem i wyrobem krajowym.

Nabywać można w fabryce parowej **Jana Szperlinga** w Będzinie, ziemia piotrkowska.

Składy główne, w Częstochowie: **S. Ruciński III** Aleja dom własny; **Z. Sobociński** handel win, rynek Jasnogórski № 25.

Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych. **Handlującym rabat.**

814

30-14

Nowość!

947-8-3

Pralnie mechaniczne „CAŁA PARA”
Johna, oszczędność pracy i bielizny.

Multiplikator ogrzewania, osusza zimne i wilgotne mieszkania daje 50% oszczędności opału.

Lampki żarowe ekonomiczne „OSRAMOWE”, „SIRIUS” „CYRKONOWE” 70%, oszczędności na prądzie elektrycznym.

Rydzewski i S-ka

Biurowo techniczne komisowe w Częstochowie.

Zatwierdzona przez wyższe władze

SZKOŁA MODNIARSKA

z prawami udzielania patentu

M-me HENRIETTE

przy magazynie miod **Mazowiecka № 6**. Zapis uczniowie codziennie.
837 6-3

„Europejska Konkurencja”

Sosnowiec, ul. Modrzejska dom p. Turskiego.

Wszystkie przedmioty po 20 kop.

do wyboru:

Zawiadania Sz. Publiczność, że zaopatrzone zostało w rozmaite zagraniczne nowości zabawki, oraz galanterijne, toaletowe, terrakotowe i fajansowe przedmioty. Oddzielił skład dla p.p. hurtowników w tym samym domu. Z szacunkiem Towarzystwo Europejskiej Konkurencji.

wydawca: F. D. Wilkoszewski.

Drukiem F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

Skład sukna i kortów
Zygmunta Goldmana

w Częstochowie, II Aleja № 20, dom P. Lerner.

Poleca na sezon bieżący wyroby sukienne pierwszorzędných fabryk. Ceny b. umiarkowane.

Nieźrównanej dobroci emalje podłogowe
„NOBLES”

sprzedaje skład apteczny **Stanisława Hamburga**, Aleja II róg Teatralnej, Częstochowa 20-8

ZNAJĄ ze swej dobroci
Kapuste SŁAWA Halinowa
1000 pudów. Pud po 40 kop.
poleca do zimowego kwaszenia
Zakład Spróżniczy „Halinowa” w Częstochowie
Władysława Zawady
948-1-1 Potrzebne 500 sztuk rogożek używanych.

Zakład kuźmierski
Tomasza Nagłowskiego
w Częstochowie, ulica Wieluńska № 3
poleca w wielkim wyborze: tołuby stróżowskie, sportnie, kamizelki, serdaki. Także wyprawa skór.
899 15-4

Felczer rutynowany poszukuje posady. Oforty Teatralnej 39, Restauracja. 944 3-3
Nauczycielki polka z patentem gimnazjalnym, francuska i niemka z wyższem wykształceniem poszukują lokali. Windoków w Redakcji dla Nauczycielki. 946

Nowość!!!

obcasy gumowe bardzo praktyczne i trwałe, nadeszły do składu dzierz.
A. W. Hoffmana
Stary Rynek № 21.

!Nareszcie!

wynaleziono jedyny i niezawodny środek na usuwanie zmarszczek, piegów, węgrows, plam skórnych i t. p. a takim jest

Arwetknatyna Rittera

żądać w składkach i składkach aptecz. Główny dystrybutor: **Fabryczestwo Polskie**, w składkach aptecznych

W Orzeł
Częstochowie III-cia Aleja.

Duży poboczny zarobek
otrzyma, kto weźmie nasze przedstawicielstwo. Oferty pod A. K. 1000. adresować L. i S. Ka-Moska.
900-5-4

redaktor: Wł. Nowinski